

Vsem članicam in članom, volilkem (kam) v disciplinsko sodišče!

Z odlokom ministrstva prosvete je ukinjena dosedanja naredba o disciplinskih sodiščih in izdana nova, ki se v nekaterih točkah razlikuje od prejšnje. Povdarjamo takoj, da se načelno z njo ne moremo strinjati, še zlasti zato ne, ker docela odreja tovarišicam pasivno volilno pravico. Proti temu bo poverjeništvu ukinjeno vse potrebno in se borilo dosledno vse dotlej, da pridejo tudi tovarišice do svojih pravic, kar je pa zvezano s težavami, ker se merodajni faktorji sklicujejo na določbe v ustavi.

Volitve se bodo izvršile prav tako, kakor zadnjič, t. j. vsak okraj ali srez voli po dva strokovna druga, ki sta na sedežu disciplinskega sodišča.

Da pokažemo enotnost in solidarnost naše organizacije tudi na zunaj in pa da se naši glasovi ne cepijo, smo določili v sporazumu z okr. učit. dr. za posamezne okraje sledeče strokovne druge:

1. Ljubljana mesto: Smole Albin, učitelj v Ljubljani. Zaplotnik Ignacij, veroučitelj v Ljubljani.
2. Brežice-Sevnica: Erbežnik Ivan, str. učitelj v Ljubljani. Seme Anton, učitelj v Ljubljani.
3. Črnomelj: Grum Rado, vad. učitelj v Ljubljani. Skulj Andrej, obl. nadzornik za šol. vrtove v Ljubljani.
4. Kamnik: Petrovec Ciril, učitelj v Ljubljani. Tavčar Ivan, učitelj v Ljubljani.
5. Kočevje: Puhar Karel, str. učitelj v Ljubljani. Pristovšek Fran, šol. upravitelj v Ljubljani.
6. Kranj: Mlekuž Vekoslav, učitelj v Ljubljani. Mihelič Josip, str. učitelj v Ljubljani.
7. Krško: Grčar Tit, šol. upravitelj v Ljubljani. Lavrič Pavel, učitelj v Ljubljani.
8. Laško: Dimnik Ivan, šol. upravitelj v Ljubljani. Pavlica Ulrik, učitelj v Ljubljani.
9. Litija: Mazi Vilko, str. učitelj v Ljubljani. Polak Janko, šol. upravitelj v Ljubljani.
10. Ljubljana-okolica: Potočnik Alojzij, učitelj v Ljubljani. Dermelj Mirko, str. učitelj v Ljubljani.
11. Logatec: Kopal Josip, str. učitelj v Ljubljani. Legat Stanko, šol. upravitelj v Ljubljani.
12. Novo mesto: Marok Alojzij, učitelj v Ljubljani. Skulj France, sr. šol. nadzornik v Ljubljani.
13. Radovljica: Kocijančič Ivan, učitelj v Ljubljani. Slapsak Julij, šol. upravitelj v Ljubljani.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva, poverjeništvu Ljubljana dne 25. oktobra 1927.

Andr. Skulj poverjenik. Jos. Kopal, tajnik.

Splošne vesti.

UČITELJSKA TISKARNA.

Širji sosvet pov. UJU je zavzel dne 2. t. m. prav jasno stališče do Učiteljske tiskarne, ki je bilo objavljeno v zadnji številki »Učiteljskega Tovarišca«. Vsa situacija in tudi vsa odgovornost je sedaj v rokah upravnega sveta Učiteljske tiskarne.

Sklep seje širjega sosveta se mora striktno izvesti.

Poverjeništvu si je stavilo na pokrajinski skupščini v Kranju kot svojo organizacijo nalogo izvesti koncentracijo stanovskih gospodarskih sil. Temeljni princip tej akciji pa mora biti: pritegniti vse članstvo k stanovskim gospodarskim ustanovam. S tem dobe gospodarske ustanove tudi vnanje lice, kot last vsega učiteljskega stanu in na drugi strani moralno in materialno podporo in silo v vsem učiteljskem stanu.

Kdor ni tesen in ozkoobzoren, ta mora naravnost pozdravljati ta pokret med učiteljstvom.

Da je bil sklep širjega sosveta tako rigorozen ima svoj vzrok v tem, ker je padlo med učiteljstvom zaupanje v dobro voljo upravnega sveta in to z ozirom na to, ker isti ni izvedel soglasne (izvzemši 2 glasov) volje rednega občnega zbora Učiteljske tiskarne, da kooptira upravni svet od občnega zbora nominiranega zaupnika poverjeništvu, dasi je bilo med tem že dvoje mest praznih v upravnem svetu. Ne bomo znova naštevati vse popustljivosti, skrajne popustljivosti s strani poverjeništvu, saj to pričajo dopisi poverjeništvu na Učit. tiskarno in dogodki na občnem zboru samem. Gornje je bil pa udarec v obraz vsemu učiteljstvu, katerega predstavnik je poverjeništvu, in tudi občnemu zboru Učiteljske tiskarne. Bivši poverjenik UJU tov. Anton Gnuš je spriču takega postopanja rajše izstopil iz upravnega sveta, kakor da bi nosil odgovornost za to pred združniki in učiteljstvom.

Ker hoče poverjeništvu izvesti sklep pokrajinske skupščine, je prijavilo upravnemu svetu Učiteljske tiskarne nad 100 novih učiteljev in učiteljic, ki žele pristopiti k združitvi kot združniki in bo prijavilo še nove člane, ki se priglašajo.

Nihče ne more oporekati, da ni sklep pokrajinske skupščine v Kranju v interesu zdruge, kakor nihče ne more izpodbijati trditve, da je vsako odlaganje ali odklanjanje sprejema učiteljstva v zdruge na kvar isti. Naravnost dolžnost upravnega sveta je sprejeti prijavljene člane v zdruge in s tem privabiti novih, saj to ponovno nalaga upravnemu svetu revizijsko poročilo Zveze slovenskih združenj in predzadnjem revizijskem zapisniku. Pomislekov

14. Kastav: Fabjanič Niko, učitelj srbohrvaščine v Ljubljani. Saršon Pavle, učitelj srbohrvaščine v Ljubljani.

V disciplinsko sodišče za mariborsko oblast:

1. Celje-Vranksko: Hren Anton, šolski upravitelj v Mariboru. Rode Silvo, učitelj v Mariboru.
2. Dol. Lendava: Skala Anton, šol. upravitelj v Mariboru. Čibic Drago, učitelj v Mariboru.
3. Gornji grad: Ipavic Vojeslav, učitelj v Mariboru. Jordan Ivan, učitelj v Mariboru.
4. Konjice: Malenšek Josip, učitelj v Mariboru. Lovše Ivan, učitelj v Krčevini.
5. Ljutomer-Radgona: Karmičnik Henrik, učitelj v Mariboru. Majcen Mirko, učitelj v Mariboru.
6. Maribor desni breg-Slov. Bistrica: Kozuh Mirko, šol. upravitelj v Mariboru. Klemenčič Josip, šol. upravitelj v Pobrežju.
7. Maribor-mesto levi breg-Št. Lenart: Alt Aleksander, šol. upravitelj v Mariboru. Kutin Josip, učitelj v Mariboru.
8. Murska Sobota: Cvetko Franc, šolski upravitelj v Krčevini. Loparnik Peter, učitelj v Mariboru.
9. Prevalje-Marenberg: Grčar Viktor, šol. upravitelj v Mariboru. Vranc Ernest, učitelj v Studencih.
10. Ptuj-Ormož: Petrič Ludovik, učitelj v Mariboru. Bratoš Fran, učitelj v Krčevini.
11. Slovenjgradec-Šoštanj: Vomer Ivan, učitelj v Mariboru. Faganelli Anton, učitelj v Mariboru.
12. Šmarje-Rogatec-Kozje: Lukman Iv., šol. upravitelj v Mariboru. Arko Lavoslav, učitelj v Mariboru.

Na sedežu oblasti v mestu Maribor ni dovolj učiteljev s pasivno volilno pravico. Zato je prosvetna uprava zaposlila ministrstvo dovoljenja, da sme pritegniti tudi bližnje okolice: Krčevino, Pobrežje in Studence. Ako dovolj je prav; če pa ne dovolj, tudi nič ne škodi, ker se izmed 18 učiteljev na sedežu oblasti še vedno lahko določi 12 zastopnikov, t. j. toliko, kolikor se jih faktično potrebuje.

Da ne bo zmede, naj člani upoštevajo gorenjo kandidatno listo. Pokažimo svojo discipliniranost in s tem solidarnost ter moč naše organizacije. Pustimo morebitne osebne pomisleke in glasujmo složno! Vsako cepljenje obsojamo.

ANKETA ŠOLSkih UPRAVITELJEV LJEV LJUBLJANSKE OBLASTI. Na željo mnogih upraviteljev sklicujemo na dan 31. t. m. anketo šol. upraviteljev, ki se bode vršila na šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Začetek ob pol 10. uri dopoldne. V razpravi bodo odnošaji šol. upraviteljev do kraj. šol. odborov (proračuni, tajniški posli itd.), do šol. oblasti itd.

Poverjeništvu UJU v Ljubljani, dne 25. okt. 1927.

Andrej Skulj, Josip Kopal, poverjenik, tajnik.

OPOMBA: Ako žele tov. upravitelji, da skliče poverjeništvu tudi enako anketo za mariborsko oblast v Mariboru, naj to javijo poverjeništvu ter predlagajo istočasno dan in kraj sestanka.

— »Prosvetni biro«. Poleg ministrstva za prosveto imajo v Beogradu še poseben »prosvetni biro« v Makenzijski ulici št. 40. Ta »prosvetni biro« razpošilja uradnikom sledeči poziv: P. T. Znano vam je, koliko časa in denarja stane pot v Beograd, če hoče kdo tam opraviti svoje posle, zlasti z ozirom na našo počasno in precej komplicirano upravo. Da v tem oziru olajšamo posle vsem zainteresirancem, zlasti onim, ki imajo kaj opraviti v kakšnem ministrstvu ali v kakšnem uradu, smo ustanovili »Prosvetni biro«. V »Prosvetnem biroju« dela več naših priznanih prosvetnih in drugih oseb: učitelji, advokati itd., ki jamčijo za točne in zanesljive informacije. »Prosvetni biro« izvršuje sledeče posle: 1. Obvešča o prošnjah, pritožbah, o napredovanjih, o imenovanjih in o vseh zadevah, ki spadajo v področje državnih uradov; 2. regulira penzije, predujme, invalidnine, potne stroške, prošnje za državljanstvo, dokumente o dovršeni službeni dobi itd.; 3. daje staršem vsa pojasnila glede šol, šolnine in privatnih izpitov; 4. po potrebi preskrbi »Prosvetni biro« tudi advokate ali druge strokovnjake. Vse te posle opravlja »Prosvetni biro« proti zelo skromni nagradi, in sicer: a) Za navadne informacije, n. pr., če je akt že vpisan ali kaj se je naredilo — 100 dinarjev. b) Za večje in obsežnejše posle po pogodbi. Za vsak posel je treba poslati denar naprej. Mislimo, da bi bilo prav in koristno, če bi država ta »Prosvetni biro« podržavila in ga izpremenila v »ministrstvo za posredovanje pri ministrstvih«. Tako piše »Narodni Dnevnik«. — K temu pristavljamo še sledeče organično in stanovsko stališče: Smatramo za dolžnost državne uprave, da brezhibno vrši vse posle, ki so zgoraj označeni. Ako jih ne vrši, mora naša stanovska organizacija in narodni poslanci izposlovati pri ministrstvu, da izmenja one uradnike, ki ne vrše svojih dolžnosti. Za sramoto države moramo smatrati, če se mora uradništvu posluževati privatnih posredovanj, da pride do svojih zakonitih pravic. Ako se pa morda s privatnimi posredovanji pride tudi do pravic, ki zakonito ne pripadajo, je to korupcija. V interesu vsega državnega uradništva je, da se take razmere odpravijo, ker so nezdružive. Zahtevamo od UJU v Beogradu, da da samo polno zaščito svojemu članstvu ter energično zahteva od gospoda ministra, da bodo državni uradi poslovali brezhibno ter s tem obvarovali državno uradništvu pred posebnimi izdatki za dosego svojih zakonitih pravic. V čast države in blagor državnega uradništva to najenergичnejše zahtevamo!

— Zaradi svojega govora na skupščini UJU je bil pozvan na odgovor tov. Konjic od g. ministra prosvete. Izvršni odbor UJU je razpravljal na svoji seji v tej smeri, da prepreči take slučaje, posebno ker so izneseni čisto že ostrejši govori na skupščinah in se ni nikdar zaradi tega proti njim postopalo.

— Po razširjenju šol in imenovanjih v mariborski oblasti. (Nekoliko odgovora na članek v »Učit. Tov.« št. 12. z dne 4. oktobra 1927). Z zadovoljstvom čita človek o izboljšanju razmer — še bolj pa veseli to učiteljstvo, ako vidi, da se v resnici boljšajo šolske razmere in čita poročila, katera ugotavljajo uspeh na prosvetnem polju. Ko smo tukaj v svetlenarškem okraju čitali članek pod gornjim naslovom, smo ga z nezadovoljstvom sprejeli. O tem članku se je govorilo pri zadnjem učiteljskem zborovanju 15. oktobra 1927 pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Sklenilo se je poslati od društva popravek in to z dejstvi. Lenarško okr. društvo ima 9 šol z 52 razredi in vzporednici. Nameščenih učiteljev je pa samo 36 in to v sredini oktobra, manjka tedaj 15 učiteljskih moči. Pa bo kdo rekel, da je to samo sedaj, ker so šole razširjene — a ni res. Pred razširjenjem je imel ta šolski okraj 9 šol z 42 razredi. Kakor razvidno, bi tudi po tem stanju še manjkalo letos 6 učiteljskih moči, česar v prejšnjih letih v tem času tukaj ni bilo. Zato tukaj odločno ugovarjamo in pravimo, da je pomanjkanje učnih moči prav tako, kot druga prejšnja leta, da celo večje, kakor je bilo. Nameščanje se tedaj ni izvršilo tako, kakor je v članku omenjeno, ker bi sicer morali imeti več izpolnjenih mest ne pa 16 praznih. Pa bi se še morda našel enkrat nekdo, pa bo napisal v kak politični list, da je učiteljstvo preveč, da je treba učiteljskega in druge srednje šole zapreti. Da bi bilo pri nameščanju letos večji red, je pač težko trditi in moramo reči, da je nered prav tak kot prejšnja leta, če ne — morda večji. Prosim, odprite oči vsi in glejte ter opazujte, kaj je in česar ni! Pišeč navedenega članka pravi, da bi ne bila potreba kar

naenkrat otvoriti 150 novih razredov, ker se je treba ozirati na razne olajšave, oproščanja in neredni obisk radi dela in vremenskih pojavov. Pa to sodbo o novih razredih pustimo tistim, ki so to izvršili. Ako so to storili previdno po stanju otrok na posameznih šolah, so storili prav, ako ne, je njihova krivda, za katero so sami odgovorni. — Če pa bomo računali z raznimi olajšavami, se pa povrnemo v dobo za 20 let nazaj in obisk na deželi bo še slabši. Kdor danes računa s tem, tisti ne more pospeševati šolskega obiska, kar je ena največjih potreb na deželi. Z veseljem se lahko že danes dokaže, da je obisk na posameznih šolah tukaj precej izboljšal, toda, če s tem računa že učitelj, potem smelo trdim, da prebivalstvo to zlorablja v svojočasno korist in škoduje šolstvu. In zopet bodo slučaji, ki so bili še pred par leti, da je vpisano v kataloge, da je obiskoval ta in ta učenec 6 let ali še celo več šolo (v resnici po več mesecev nič) in prišel je k vojakom in ne zna pisati. — Kako je v drugih šolskih okrajih, morda drugače, boljše ali slabše. Dati kritiko v splošnem za celo oblast o vsem tem je zelo težko in je treba imeti za vse to stvarnih podatkov iz vseh krajev. Toliko v vednost iz našega okraja, da ne bomo preveč hvalili — današnjih časov — če isti niso zaslužili tega. — Sv. Ana v Slov. gor., dne 16. oktobra 1927. — Za učiteljsko društvo Sv. Lenart J. Stuhc, tajnik.

— Izmena v prosvetnem ministrstvu. »Narodna Prosveta« javlja pod naslovom »Smena bez potrebe«, da se je v prosv. ministrstvu izvršila izmenjava referenta tov. Pavla Flereča. Na njegovo mesto je prišel Rudolf Wagner, meščanskošolski učitelj.

— Vse dopisnike prosimo, da ne pošiljajo dopisov šele zadnji dan pred zaključkom redakcije. Članke mora uredništvo za vsako številko imeti v rokah najmanj v 2 nedelje, notice pa v terek in le najnujnejše notice, ki pridejo v sredo zjutraj s pošto, je mogoče uvrstiti še isti teden v list. Vse drugo mora iz tehniških razlogov odpasti.

— Tovariše tajnike opozarjamo na društvena poročila Savinjskega in Šoštanjkega društva, ki sta ju tamojšnja tajnika sestavila v zmislu sklepa seje širjega sosveta in to zavezne okrožnice, ki so jo prejeli predsedniki. Ne pozabite na popolno statistiko in druge točke, kakor so navedene v okrožnici.

— Blagajnikom okrajnih učiteljskih društev. Manjkajo mi članski sezname za tekoče poslovno leto. Prosim, da mi jih nemudoma dopsoljete. Tudi mesečne prijave za september in oktober se niso vse tu. Čas bi bil, da bi bilo to enkrat v redu. — Za »Učit. Tovarišca« zaračunajte mesečno 5 Din, za »Popotnika« 3 Din, za učit. naračaj Beograd in Ljubljana à 1 Din (za učitelji poročene učitelje ostane pri starem). Dalje za Zvezo državnih nameščencev in za »Pevski zbor UJU« po 1-20 Din. Vse v 10 mesečnih obrokih. — Končno prosim, da mi točno javite vse osebne izpremembe, ker to pri nekaterih društvih ni v redu, vsled česar trpi administracija — Blagajnik.

— »Delovna knjiga« nekega učenca je izginila pri razstavi mojega razreda delovne šole 16. t. m. v Mariboru. Ker je izguba za dečka zelo težka, zato prosim onega tovariša oziroma tovarišico, ki si je knjigo izposodil(a), da jo zanesljivo vrne. — E. Vranc, Studenci pri Mariboru.

— Obvestilo in prošnja. Učiteljsko društvo za levi in desni Mariborski srez je tedaj razposlalo na vse šolske upravitelje poštne položnice za nakazanje članarine. Tovariši upravitelji naj izvolijo dne 1. nov. pobrati od učiteljstva sledeče zneske: 1. Na zgornjem robu z rdečim označeni znesek kot zaostanek do 30. junija 1927. 2. Za štiri mesece upravnega leta 1927./28. t. j. do 31. decembra 1927 à 15/70 = 62/80 Din (za učitelje, poročene z učitelji samo po 8 = 32 Din). Da so na položnicah naslovi učnih oseb že napisani, ne pomeni, naj nakaže članarino vsaka učna oseba sama, temveč naj jo tovariši upravitelji tudi sedaj od plače odtegnejo. S svinčnikom označene številke pomenijo preplačilo za upravno leto 1927./28., kjer ni nobene označbe, pomeni, da tam ni do konca upravnega leta 1926./27. t. j. do 20. junija 1927 niti zaostanka, niti preplačila. Oni štirje člani, ki niso za upravno leto 1926./27. vplačali dolžne članarine, se bodo morali iz imenika črtati, ako ne bodo začetkom novembra 1927 zaostanka poravnali. — Blagajna.

— Ročni katalog za šolsko leto 1927./28., ki ga je založila Učiteljska tiskarna stane samo 16 Din in je z ozirom na bogato vsebino najnovejših odredb in nasvetov — najcenejši pripomoček za vsakega učitelja, posebno še, ker ga obvarujejo razni nasveti večih ogromne izgube. Kdor si ni še naročil letos Ročnega kataloga, naj stori to takoj, ker je zaloga pičila. Za strokovne učitelje (predmetne) je poseben izvod, kar je treba povdarjati pri naročilu.

— Pozor učitelji-vrtnarji! Na prodaj imam več sto enoletnih hruskovih divjakov, gomolje raznih vrst dalij, kane, seme raznobarnih polnih aster in solate. Cene zmerne. Naročila: Josip Kopal, upravitelj centralnega šolskega vrta v Ljubljani, Učiteljska tiskarna.

— Bližajo se državni prazniki, Miklavževo in Božič, ko se vrše po šolah razne prireditve. Zato opozarjamo one, ki uprizorjajo igre, na lahko uprizorljivo in zelo efektivno igrico »Sola v nebesih« (ne »Nebesa na zemlji«, kakor je bilo pomotoma tiskano v neki okrožnici). Za Miklavža pa je priprosta igra »Sv. Miklavž« v koledarčku CMD »Kraljevič Marko« 1927. — Pri praznični ujedinenja dne 1. decembra naj nikjer ne pogrešamo slike državnega grbi, ki ga je izdal »Učiteljski dom«!

